Technische vragen d.d. 20-11-2026 van Partij voor Purmerend

Opsteller: A. Brink

Onderwerp: Overschot SPUK Oekraïneopvang van € 4,6 miljoen.

Commissie/raad: Algemeen

Geagendeerd: ja

Agendapunt: 11

Inleiding:

Tijdens de behandeling van de najaarsnota in de commissie is door Partij voor Purmerend gevraagd naar het overschot van € 4,6 miljoen op de rijksvergoeding (SPUK) voor de opvang van Oekraïense ontheemden.
De wethouder heeft aangegeven dat deze middelen incidenteel zijn en niet voor andere gemeentelijke doeleinden kunnen worden ingezet., zoals ons voorstel ook was.
Naar aanleiding hiervan heeft Partij voor Purmerend de volgende technische vragen:

Vraag 1:
Is in de Jaarstukken 2023 en op de besluitenlijst van mei 2024 vermeld dat het overschot op de Oekraïnevergoeding niet geoormerkt en in principe vrij besteedbaar was?

Antwoord 1:
In de Jaarstukken 2023 is aangegeven dat de ontvangen rijksvergoeding voor de opvang van Oekraïense ontheemden heeft geleid tot een positief saldo. Het college heeft destijds geconstateerd dat er op dat moment geen terugbetalingsverplichting bestond voor het gerealiseerde overschot. De raad heeft conform het advies van de VNG bij de behandeling van de jaarstukken 2024 op 27 mei 2025 besloten de overschotten te reserveren (zie raadsvoorstel 1611633).

Vraag 2:
Welke specifieke uitkeringsregeling en bijbehorende voorwaarden zijn van toepassing op de ontvangen vergoedingen voor de opvang van Oekraïense ontheemden?

Antwoord 2:
De ontvangen middelen zijn verstrekt op basis van de rijksregelingen voor de opvang van Oekraïense ontheemden die zijn ingesteld naar aanleiding van de Richtlijn Tijdelijke Bescherming en de nationale opvangopgave. De financiering verloopt via specifieke uitkeringen (SPUK) en normvergoedingen die door het Rijk beschikbaar zijn gesteld aan gemeenten. De regelingen bevatten voorschriften voor de verantwoording van de middelen, de registratie van opvangplaatsen en de aanlevering van gegevens aan het Rijk. Daarbij wordt onderscheid gemaakt tussen:
· normvergoedingen per gerealiseerde opvangplaats;
· vergoedingen voor gemeentelijke opvanglocaties (transitievergoedingen) op basis van werkelijke kosten (hier wordt geen geld op overgehouden)

Vraag 3:
Welke wettelijke bepalingen of specifieke voorwaarden bepalen of niet-bestede middelen uit deze vergoedingen aan andere gemeentelijke doeleinden mogen worden besteed?

Antwoord 3:
Of middelen voor andere doeleinden kunnen worden ingezet hangt af van de voorwaarden van de betreffende vergoeding.

Voor normvergoedingen geldt dat het Rijk een vast bedrag verstrekt ongeacht de daadwerkelijk gemaakte kosten. Indien aan de voorwaarden van de regeling is voldaan en er geen terugbetalingsverplichting is, kunnen positieve resultaten in beginsel onderdeel worden van de algemene middelen van de gemeente.
Voor vergoedingen die gebaseerd zijn op werkelijk gemaakte kosten geldt dat niet-bestede middelen in beginsel niet voor andere doeleinden beschikbaar zijn indien de regeling een afrekening op basis van werkelijke lasten voorschrijft.

Omdat er een aanhoudende onzekerheid is over de opvangopgave en toekomstige rijksbijdragen, heeft het college het uitgangspunt gehanteerd dat terughoudend dient te worden omgegaan met het inzetten van deze middelen voor andere doeleinden. Hierin is het advies van de VNG gevolgd. Bij het vaststellen van de jaarstukken 2024 (registratienummer 1611633) is besloten dat het overschot voor middelen ontheemden Oekraine in 2024 en toekomstige jaren toe te voegen aan de bestemmingsreserve ontheemden Oekraine.

Vraag 4:
Uit welke onderdelen is het genoemde overschot van € 4,6 miljoen opgebouwd? Kan daarbij onderscheid worden gemaakt tussen normvergoedingen en vergoedingen op basis van werkelijke kosten?

Antwoord 4:
Het overschot van € 4,6 miljoen is het overschot van de ontvangen normvergoedingen.

Vraag 5:
Wat zijn de totaal ontvangen vergoedingen, de daadwerkelijk gemaakte kosten en het resterende saldo, uitgesplitst naar verantwoordingsjaar en type vergoeding?

Antwoord 5:
Jaar Ontvangen vergoeding Werkelijke kosten Saldo
2022 € 11.751.500 € 6.584.588 € 5.166.912
2023 € 15.953.845 € 11.120.757 € 4.833.088
2024 € 14.325.301 € 10.492.934 € 3.832.967
2025 € 12.246.300 € 10.784.197 € 1.462.103
Totaal € 54.276.946 € 38.982.476 € 15.294.470

Vraag 6:
Welke bepalingen en voorwaarden gelden voor de eventuele terugbetaling van niet-bestede middelen aan het Rijk?

Antwoord 6:
Voor de normvergoedingen geldt geen terugbetalingsverplichting wanneer de gemeente voldoet aan de voorwaarden van de regeling en de opvangplaatsen daadwerkelijk beschikbaar heeft gesteld.

Vraag 7:
Welk deel van het huidige overschot van € 4,6 miljoen valt onder de normvergoedingen en welk deel onder vergoedingen voor specifieke werkelijke kosten?

Antwoord 7:
De totale reserve is opgebouwd uit de overschotten op de ontvangen normvergoedingen.

Vraag 8:
Kan het overschot van 4.6 milj eenmalig ergens anders voor worden gebruikt? Dus als incidenteel en niet om de begroting sluitend te maken?

Antwoord 8:
De gemeenteraad kan besluiten deze middelen incidenteel in te zetten voor andere gemeentelijke doeleinden. Het college adviseert echter terughoudendheid, omdat:

· de opvang van Oekraïense ontheemden naar verwachting nog meerdere jaren voortduurt;
· toekomstige rijksvergoedingen en/of de bijbehorende voorwaarden kunnen worden aangepast;
· het overschot een buffer vormt voor toekomstige onzekerheden binnen de opvangopgave.

Om die reden heeft het college voorgesteld de middelen te reserveren voor toekomstige risico's en kosten die samenhangen met de opvang van Oekraïense ontheemden.Dit, mede vanuit de gedachte dat de opvang van Oekraïense ontheemden kostenneutraal uitgevoerd kan blijven worden

Vraag 9:

Antwoord 9:

Vraag 10:

Antwoord 10: